

Vergaderjaar 2013–2014

33 930 VII

**Jaarverslag en slotwet Ministerie van
Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en
van Wonen en Rijksdienst 2013**

Nr. 5

LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

Vastgesteld 10 juni 2014

De vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en de algemene commissie voor Wonen en Rijksdienst hebben een aantal vragen voorgelegd aan de ministers van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en voor Wonen en Rijksdienst over het Jaarverslag van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en van Wonen en Rijksdienst 2013 (Kamerstuk 33 930 VII, nr.1).

De ministers hebben deze vragen beantwoord bij brief van 5 juni 2014. Vragen en antwoorden zijn hierna afgedrukt.

De voorzitter van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken,
Berndsen-Jansen

De voorzitter van de algemene commissie voor Wonen en Rijksdienst,
De Rouwe

Adjunct-griffier van de commissies,
Hendrickx

1

Hoeveel kiezers in het buitenland hebben bij de verkiezingen voor het Europees Parlement gebruik gemaakt van de mogelijkheid om het stembiljet per e-mail te ontvangen?

Antwoord:

Van de ruim 19.000 kiezers die zich bij de gemeente Den Haag hebben geregistreerd om te kunnen stemmen vanuit het buitenland hebben ruim 12.000 het stembiljet per e-mail toegestuurd gekregen. De rest van de geregistreerde kiezers heeft er voor gekozen om het stembiljet per post te ontvangen.

2

Wanneer kan de Tweede Kamer de wetsvoorstellen tot wijziging van de Grondwet met betrekking tot het recht op een eerlijk proces en toegang tot de rechter en de modernisering van artikel 13 Grondwet tegemoet zien?

Antwoord:

Zoals ik eerder heb aangekondigd in het Nationaal Actieplan Mensenrechten (p. 17) zal het wetsvoorstel met betrekking tot modernisering van artikel 13 Grondwet uiterlijk 1 juli aan Uw Kamer worden verzonden. Het wetsvoorstel met betrekking tot het recht op een eerlijk proces en toegang tot de rechter zal – conform de brief van 14 maart 2014 aan de Eerste Kamer (Kamerstuk 31 570, J) voor het zomerreces van 2014 in (internet-)consultatie gaan en naar verwachting in het eerste kwartaal van 2015 kunnen worden ingediend bij de Tweede Kamer.

3

Wat is de betrokkenheid van het ministerie van BZK bij de initiatiefwetsvoorstellen tot wijziging van de Grondwet met betrekking tot invoering van een correctief referendum anders dan het bieden van ambtelijke ondersteuning aan de initiatiefnemers?

Antwoord:

De betrokkenheid van het ministerie van BZK bij dit grondwetsvoorstel is beperkt geweest tot het bieden van ambtelijke ondersteuning aan de initiatiefnemers.

4

Wat wordt bedoeld met het treffen van een wettelijke regeling ter invoering van een raadgevend referendum in het voorjaar van 2014? Wat is de rol van BZK daarbij?

Antwoord:

Hier wordt in de eerste plaats gedoeld op het initiatiefwetsvoorstel met betrekking tot het raadgevend referendum (Wet raadgevend referendum). De betrokkenheid van het ministerie van BZK bij dit initiatiefwetsvoorstel is beperkt geweest tot het bieden van ambtelijke ondersteuning aan de initiatiefnemers. In de tweede plaats wordt gedoeld op (het voorbereiden van) regelgeving die noodzakelijk is ter uitvoering van dit initiatiefwetsvoorstel, zoals een algemene maatregel van bestuur en een ministeriële regeling.

5

Heeft u het oordeel van de CTIVD in rapport 35 (jaarverslag CTIVD, p. 35) ten aanzien van de proportionaliteit van de daar genoemde inzet van Sigint-operaties opgevolgd, opdat een dergelijke gebrekkige proportionaliteit niet meer voorkomt?

Antwoord:

In rapport 35 heeft de CTIVD geconstateerd dat de AIVD ten aanzien van de proportionaliteit en subsidiariteit in de aanvraag overweegt dat de toepassing van de selectie van Sigint de AIVD in staat stelt om op een betrekkelijk eenvoudige en efficiënte manier inlichtingenmatig onderzoek

te verrichten waarbij het afbreukrisico beperkt blijft, zeker in vergelijking tot andere bijzondere bevoegdheden. Hieruit concludeert de AIVD dat de selectie van Sigint ruimschoots aan de principes van subsidiariteit en proportionaliteit voldoet. De Commissie is van oordeel dat niet afdoende is gemotiveerd dat is voldaan aan de vereisten van proportionaliteit en subsidiariteit. Zo komt de belangenafweging tussen het na te streven doel en het nadeel voor de betrokken persoon, welke wordt vereist door artikel 31, derde lid, Wlv 2002 niet tot uiting in de motivering van de aanvraag. Dit geldt eveneens voor de overweging dat niet met een minder ingrijpende bevoegdheid kan worden volstaan, zoals vereist door artikel 32 Wlv 2002, waarbij de specifieke omstandigheden van de betrokken persoon dienen te worden betrokken en het afbreukrisico geen rol speelt. Eerder is door mij het standpunt ingenomen dat ik het belang onderschrijf aan de motiveringsplicht te voldoen, maar dat het in de praktijk bij aanvang van de inzet van het middel Sigint niet altijd mogelijk is te onderbouwen waarom bepaalde selectiekenmerken worden gebruikt. Naarmate het onderzoek langer duurt, kunnen de gebruikte selectiekenmerken veelal beter worden onderbouwd. Niettemin is, mede naar aanleiding van dit rapport van de Commissie, de werkwijze opnieuw beoordeeld om te bezien of de motivering kan worden verbeterd. Dit heeft geleid tot enige aanpassingen. Ik ben dan ook van mening dat de motivering van de vereisten van proportionaliteit en subsidiariteit ten aanzien van de inzet van het middel Sigint de laatste perioden is verbeterd.

6

Kunt u, ondanks dat de inhoudelijke bespreking in het geheime deel van eerder genoemd rapport plaatsvond, aangeven of de gegevens, waarvan de CTIVD vond dat deze met niet-proportionele operaties verworven zijn, verwijderd en vernietigd zijn?

Antwoord:

Erkend is dat de overwegingen die zijn gemaakt alvorens is besloten tot het uitoefenen van de bijzondere bevoegdheden niet in alle gevallen op afdoende wijze zijn vastgelegd. Beterschap op dit punt is toegezegd. Ik was echter, anders dan de CTIVD, van mening dat er voldoende zwaarwegende argumenten waren om tot de uitoefening van de bijzondere bevoegdheden over te gaan. De aanbevelingen van de CTIVD op dit punt zijn dan ook niet opgevolgd.

7

Hoe vaak is gebruik gemaakt van de terugmeldfaciliteit van de GBA en tot welke resultaten heeft dit geleid?

Antwoord:

De terugmeldfaciliteit (genoemd de Terugmeldvoorziening, TMV) is in 2013 ruim 25.500 keer gebruikt door ontvangers van de gegevens uit de BasisRegistratie Persoonsgegevens (BRP) om een terugmelding te doen aan de gemeenten, die verantwoordelijk zijn voor de bijhouding van de gegevens in de BRP. Deze gegevens worden per kwartaal gepubliceerd op de website www.bprbzk.nl. Het aantal terugmeldingen ligt overigens hoger, omdat gebruikers van de gegevens niet verplicht zijn om de TMV te gebruiken voor het doen van een terugmelding. Zo doen gemeentelijke diensten – die ook gebruik maken van de gegevens – een terugmelding vaak niet via de TMV, maar rechtstreeks aan de afdeling burgerzaken van hun gemeente. De gemeenten hebben bij een terugmelding de mogelijkheid om het gegeven te verbeteren, aan te vullen of te verwijderen, dan wel het gegeven in onderzoek te plaatsen. Dit hangt af van de inhoud en de kwaliteit van de terugmelding. Volgens de wet BRP zijn gemeenten bij een terugmelding verplicht uiterlijk binnen 5 dagen aan te geven wat ze met een terugmelding doen. De minister van BZK controleert of dit plaatsvindt en spreekt gemeenten hierop aan indien nodig. Verder is geconstateerd dat er meer adresonderzoeken plaatsvinden: van

ongeveer 10.000 per maand naar 14.000 per maand. In 1995 waren er in totaal 50.000 adresonderzoeken, in 2013 waren dit er ruim 130.000.

8

Welke andere acties zijn er gevolgd op de genoemde 6.000 vermoedens van fraude? Zijn er op basis van deze vermoedens 167 of 500 Digi-Ds afgesloten en wat zijn daarvan de gevolgen voor de betrokkenen?

Antwoord:

In 2013 zijn zo'n 6.000 Burger Service Nummers door het fraudeteam van Logius onderzocht. Hierbij is 500 maal aanleiding geweest tot het opschorten van de DigiD. In 167 van de 500 gevallen was specifiek sprake van een situatie waarbij betrokkene geen aangifte van vertrek uit Nederland had gedaan of waarin andere indicaties bestonden met betrekking tot de (on) betrouwbaarheid van het woonadres van betrokkenen.

Opschorten (blokkeren) van een DigiD account heeft tot gevolg dat er geen gebruik meer kan worden gemaakt van de DigiD faciliteit. De burger dient een schriftelijk verzoek tot verwijderen van zijn account in te dienen bij Logius, voorzien van een kopie van het identiteitsbewijs. Na het verwijderen van het oude account kan de burger een nieuw DigiD aanvragen. Daarbij worden de gegevens van betrokkene opnieuw geverifieerd en krijgt betrokkene een nieuwe activeringscode toegezonden op het woonadres dat in de basisregistratie personen is vastgelegd. Het gevolg voor een betrokkene is dat deze enige tijd niet de beschikking heeft over een DigiD. Op deze wijze wordt voorkomen dat de DigiD door anderen dan betrokkene wordt misbruikt.

9

Wanneer kan de Kamer de eerste Wet normering topinkomens-rapportage verwachten?

Antwoord:

Zie antwoord op vraag 12.

10

Kunt u een overzicht geven van de door vakministers vastgestelde lagere inkomensnormeringen voor «onder hen ressorterende sectoren»?

Antwoord: Op grond van de WNT zijn de volgende ministeriële regelingen, onder meer houdende verlaagde bezoldigingsmaxima vastgesteld:

- Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren: in deze regeling zijn verlaagde maxima vastgesteld voor het po (€ 165.901,-), het vo (€ 184.448,-), het bvo en vo (€ 199.905,-) en twee verlaagde maxima voor de cultuurfondsen (€ 123.024,- en € 147.629,-).
- Regeling bezoldigingsmaxima topfunctionarissen zorg- en welzijnssector: in deze regeling worden op basis van een puntensysteem instellingen in klassen ingedeeld met verlaagde maxima van € 85.590,-, € 98.248,-, € 112.835,-, € 129.591,-, € 148.879,-, € 170.578,-, € 118.660,-, € 203.728,-, € 218.194,- en € 229.043,-.
- Regeling bezoldigingsmaxima topfunctionarissen toegelaten instellingen volkshuisvesting 2014: in deze regeling worden op basis van een puntensysteem instellingen in klassen ingedeeld met verlaagde maxima van € 82.100,-, € 93.000,-, € 103.900,-, € 112.400,-, € 130.600,-, € 148.800,-, € 167.000,-, € 185.200,-, € 203.400,- en € 230.474,-.
- Regeling sectorale bezoldigingsnorm topfunctionarissen zorgverzekeraars: in deze regeling worden op basis van het aantal verzekerden bij de betreffende zorgverzekeraar maxima vastgesteld van € 220.000,-, € 260.000,- en € 300.000.

11

Wanneer wordt de Kamer geïnformeerd over de wijze waarop de minister ook interim-functionarissen een inkomensnorm gaat opleggen?

Antwoord:

Op dit moment ben ik in overleg met mijn collega's die verantwoordelijk zijn voor de verschillende (semi-)publieke sectoren waar het vraagstuk van interim-topfunctievervulling zich voordoet. De opgave is hierbij een regime te ontwerpen dat ook de vergoeding voor interimmers met een korte opdracht normeert en tevens uitvoerbaar en handhaafbaar is. Het is mijn voornemen de Kamer voor het begin van het zomerreces over de uiteindelijke door mij gekozen oplossing te informeren.

12

Wanneer kan weer volledig worden voldaan aan de verplichting tot openbaarmaking van de Wet normering topinkomens?

Antwoord:

Instellingen verstrekken uiterlijk 1 juli 2014 elektronisch de bezoldigingsgegevens en de gegevens over eventuele ontslagvergoedingen van hun topfunctionarissen en van de functionarissen die op jaarbasis meer hebben ontvangen dan het wettelijke bezoldigingsmaximum. In overeenstemming met de met de Kamer in het Algemeen Overleg van 6 maart 2014 (30 111, 69) besproken gedragslijn, zijn externe niet-topfunctionarissen uitgezonderd van de publicatieplicht van de WNT. Voor deze externe niet-topfunctionarissen blijkt de publicatieplicht, zoals ook door de Algemene Rekenkameresignaleerd, in de praktijk (structureel) niet uitvoerbaar. Bovendien gaat het hier om een kleine, specifieke groep functionarissen, waarvan de bezoldiging niet wettelijk is genormeerd. Ik ben daarom voornemens een wetsvoorstel in procedure te brengen waarin deze publicatiebepaling uit de WNT gehaald wordt. De rapportage aan de Kamer zal opgesteld worden aan de hand van de gegevens van het overige, grote, deel aan topfunctionarissen en in dienstbetrekking werkzame functionarissen van wie de bezoldiging en/of eventuele ontslagvergoedingen hoger waren dan de toepasselijke norm. Deze zal voor het einde van het jaar aan de Kamer verzonden worden.

13

Wanneer krijgt de Kamer een volledig overzicht van overschrijdingen van de Wet normering topinkomens, inclusief de gegevens over externe niet-topfunctionarissen?

Antwoord:

Zie antwoord op vraag 12.

14

Hoe beoordeelt u de opmerkingen en de aanbevelingen van de Algemene Rekenkamer inzake de drie decentralisatieprojecten en het te vormen deelfonds sociaal domein?

Antwoord:

In het verantwoordingsonderzoek BZK doet de Algemene Rekenkamer de aanbeveling om de informatievoorziening rond de decentralisaties «slank en slim» vorm te geven door gebruik te maken van moderne technieken (slim) en niet meer uit te vragen dan strikt noodzakelijk (slank). Ook doet de Algemene Rekenkamer de aanbeveling om duidelijk te maken hoe de bestedingsvoorwaarde van het sociaal deelfonds wordt vormgegeven. Tot slot geldt dat er in de Staat van de Rijksverantwoording gevraagd is naar een tijdelijke onafhankelijke transitieautoriteit en een extra beoordelingsmoment.

Om te beginnen met dit laatste punt; Het kabinet is geen voorstander van een extra beoordelingsmoment. Zowel gemeenten als het kabinet werken heel hard om decentralisaties op 1 januari 2015 gereed te hebben. Uitstel zou een onduidelijkheid geven en financiële en kwalitatieve risico's

meebrengen. Gemeenten zijn bijvoorbeeld inmiddels contracten aangegaan met nieuwe aanbieders. Die processen moeten niet onderbroken worden. Tegelijkertijd herkent het kabinet zich wel in de door de Algemene Rekenkamer geschetste randvoorwaarden voor een zorgvuldige transitie. Zaken zoals de continuïteit van zorg, goede inrichting van de interne organisatie van gemeenten en de democratische controle.

Daarom zal het kabinet een onafhankelijke transitiecommissie instellen die gaat toetsen op de vraag of gemeenten de noodzakelijke bestuurlijke, organisatorische en financiële maatregelen hebben getroffen om de decentralisaties in samenhang uit te kunnen voeren. Dit vraagt niet alleen om de juiste maatregelen voorafgaand aan 1 januari 2015, maar zeker ook om goede implementatie in de jaren daarna. De commissie monitort de voortgang en rapporteert hierover periodiek. Ik zal uw Kamer vóór het zomerreces nader informeren over de precieze vormgeving van deze commissie.

Voor wat betreft het deelfonds sociaal domein sluit het kabinet aan bij de motie Van 't Wout en Bergkamp waarin zij de regering verzoeken de middelen voor gemeenten ten behoeve van de taken in het sociale domein zonder interne schotten en, na een overgangstermijn, zonder beperkingen binnen het gemeentefonds over te hevelen. Dit doet het kabinet door meteen bij de start al zoveel mogelijk aan te sluiten bij de reguliere uitgangspunten van het gemeentefonds. Het college van B&W legt over de besteding van het deelfonds niet aan het Rijk verantwoording af maar, zoals dat nu ook bij het gemeentefonds gebeurt, aan de raad. De rechtmatigheidscontrole op rijksniveau beperkt zich, cf. het gemeentefonds, tot de controle of de middelen uit het deelfonds aan de gemeenten op rechtmatige wijze zijn toegekend. De uitkering kan hierbij niet worden teruggevorderd.

De genoemde overgangstermijn duurt drie jaar. Tijdens deze drie jaar mag de uitkering uit het deelfonds aan het brede sociaal domein worden uitgegeven, dat wil zeggen aan alle taken die in de Jeugdwet en de Wmo 2015 aan gemeenten zijn toegekend en de taak voor gemeenten om participatievoorzieningen aan te bieden. Na drie jaar vervalt deze voorwaarde.

Om invulling te kunnen geven aan de systeemverantwoordelijkheid ontvangt het Rijk informatie over de besteding van het deelfonds per gemeente via het informatiesysteem Informatie voor Derden (Iv3). Er wordt eenmalig een goedkeurende accountantsverklaring gevraagd na aanpassing van Iv3. Het Rijk weet bovendien per gemeente of zij een goedkeurende verklaring heeft op de jaarstukken, waar de uitgaven aan het sociaal domein onderdeel van uitmaken. Indien deze verklaring ontbreekt en dit wordt veroorzaakt door het deelfonds dan kan nader onderzoek volgen. Ingrijpen kan vanuit het generieke toezichtinstrumentarium in de Gemeentewet, door het geven van een aanwijzing en met de in het wetsvoorstel deelfonds opgenomen mogelijkheid tot opschorting van de uitbetaling uit het deelfonds sociaal domein. Het kabinet is van mening dat met dit in de wet opgenomen systeem voldoende zekerheid kan worden geboden. Extra controlelasten en een verantwoordelijkheid voor het Rijk voor een rechtmatige besteding per gemeente, zoals bij een specifieke uitkering, past niet bij de genoemde motie.

Ten slotte wordt de aanbeveling van de Algemene Rekenkamer over de informatievoorziening betrokken bij de vormgeving van de monitoring van het gedecentraliseerde sociaal domein vanaf 1 januari 2015. De gemeenten, de VNG en de departementen werken momenteel samen aan een afgestemde aanpak van de monitoring. Hierbij wordt ingezet op het creëren van een informatievoorziening waaruit eenieder gerelateerd aan de eigen verantwoordelijkheden informatie over het sociaal domein kan genereren op het gewenste aggregatieniveau.

De gemeenten zijn daarbij verantwoordelijk voor monitoring in relatie tot horizontale verantwoording, oftewel de verantwoording van het college van Burgemeesters en Wethouders aan de gemeenteraad. Het Rijk is verantwoordelijk voor de monitoring in het kader van de systeemverantwoordelijkheden van de betrokken bewindslieden.

De informatie die door gemeenten wordt gebruikt en/of verzameld, mede voor de horizontale verantwoording, is voor het overgrote deel dezelfde informatie die voor de Rijksmonitoring gebruikt zal worden. In dit kader is er slechts sprake van een beperkte aanvullende uitvraag gerelateerd aan de systeemverantwoordelijkheid van de betrokken bewindslieden.

Hierdoor is sprake van «slimme en slanke» monitoring: de monitoring door de verschillende betrokken partijen sluit op elkaar aan en vormt een samenhangend stelsel, waarin sprake is van enkelvoudige uitvraag en meervoudig gebruik van informatie. Naast de mogelijkheid om een gezamenlijk data opslagpunt te vormen, worden in dit kader de mogelijkheden gezien om big data en geodata te betrekken bij het genereren van relevante informatie.

In september zal ik uw Kamer nader informeren over de voorgenomen monitoring vanaf 1 januari 2015.

15

Welke maatregelen neemt het kabinet naar aanleiding van het kritische Rekenkamerrapport over de coördinatie van de decentralisaties?

Antwoord:

Op 10 juli 2013 heb ik uw Kamer geïnformeerd over mijn stelselverantwoordelijkheid, alsmede over de verhouding daarvan tot de stelselverantwoordelijkheid van de bewindspersonen van VWS, VenJ en SZW. Elke betrokken bewindspersoon draagt er zelf zorg voor dat de zijn of haar wetgeving optimaal bijdraagt aan het bereiken van de beleidsdoelstellingen van integraliteit en maatwerk in het sociale domein. Iedere minister heeft belang bij samenhang van het geheel aan wet- en regelgeving waarmee het beleid wordt vormgegeven. Het kabinet draagt dit gezamenlijke belang nadrukkelijk uit. Het kabinet bespreekt de voortgang van de decentralisaties in de Ministeriele Commissie Decentralisaties.

Als minister van BZK heb ik in het sociale domein een aanvullende stelselverantwoordelijkheid ten opzichte van de andere departementen. Deze is verbonden met een bestuurskrachtig binnenlands bestuur met de juiste schaal waar burgers op kunnen vertrouwen en op de integraliteit van de maatregelen die gemeenten straks gaan uitvoeren alsmede met het waarborgen van de integraliteit in het sociaal domein.

Concrete activiteiten van de minister van BZK bij de decentralisaties richten zich zowel op het goed uitwerken van randvoorwaarden aan rijkszijde als het goed voorbereiden van gemeenten.

Aan Rijkszijde hebben deze inspanningen zich geuit in de vormgeving van (de wet op) het sociaal deelfonds, zoals recent aangeboden aan de Tweede Kamer. Ander voorbeeld is het mogelijk maken van integrale aanpak tussen de decentralisatiewetten; zo veel mogelijk beleidsvrijheid voor gemeenten, horizontale verantwoording, zoveel mogelijk generiek interbestuurlijk toezicht en vermindering regeldruk. Verder wordt onder leiding van BZK een visie ontwikkeld over gegevensverwerking en privacy die handvatten biedt voor de gewenste gegevensuitwisseling en wordt er gewerkt aan een ondersteuningsprogramma.

Richting gemeenten heeft BZK een uitgebreid ondersteuningsprogramma ingericht onder de noemer «gemeenten van de toekomst». Andere voorbeelden zijn workshops, handreikingen, gezamenlijke verkenningen, intervisiesessies etc. Ook heeft het ondersteuningsprogramma een aantal accountmanagers in dienst die vraaggericht gemeenten ondersteunen bij de voorbereiding op de decentralisaties.

Ook is een brede regietafel onder mijn voorzitterschap ingesteld waar bestuurders van gemeenten periodiek hun belangrijke invoering- en

uitvoeringsonderwerpen met betrokken bewindspersonen kunnen bespreken. Dit alles om bij problemen zo snel mogelijk tot een adequate oplossing te komen.

Tot slot geldt dat ik, zoals toegezegd tijdens het verantwoordingsdebat, op korte termijn een transitiecommissie sociaal domein zal oprichten om de voortgang in het sociaal domein te monitoren en hierover periodiek rapporteren. Dat kan over het brede sociale domein gaan of over specifieke thema's of regio's. De transitiecommissie kan ook rechtstreeks aanbevelingen aan gemeenten geven waar zij denkt dat er meer moet gebeuren.

16

De oprichting van de gezamenlijke cybersecurity-eenheid van de AIVD en de MIVD is toch al een feit? Zo neen, wat is de stand van zaken? Wat is de verwachting?

Antwoord:

De oprichting van de gezamenlijke Joint SIGINT Cyber Unit van de AIVD en de MIVD is voorzien medio 2014. Er wordt gewerkt aan de organisatie en huisvesting, en het operationaliseren van de eenheid ligt op schema.

17

Hoe is het mogelijk dat de realisatie van het geheime deel van de begroting van de AIVD geheel gelijk is aan de oorspronkelijk vastgestelde begroting?

Antwoord:

Dit is mogelijk aangezien voor dit bedrag uitgaven zijn gedaan.

18

Is de gemelde vraaguitval ten aanzien van veiligheidsonderzoeken voor de publieke sector eenmalig of wordt verwacht dat deze structureel lager zal uitvallen ten gevolge van de herijking van het nieuwe beleid voor de aanwijzing van vertrouwensfuncties?

Antwoord:

De verwachting is dat de vraag om veiligheidsonderzoeken vanuit de publieke sector is gestabiliseerd.

19

Hoe en waarom zijn de tekorten op de dossiers e-Overheid ontstaan?

Antwoord:

De kosten van het beheer van de e-overheidsvoorzieningen nemen, als gevolg van toenemend gebruik en toenemende eisen aan veiligheid en betrouwbaarheid, sinds een aantal jaren toe. Zo steeg in 2013 het aantal berichten dat via het MijnOverheid portaal is verstuurd van circa 1 miljoen in 2012 naar meer dan 6 miljoen in 2013. Daarnaast gebruiken meer dan 10 miljoen burgers DigiD en is het aantal DigiD-authenticaties in 2013 naar circa 115 miljoen gestegen. De meerkosten als gevolg van deze twee factoren waren niet geraamd; bovendien is de financiering van e-overheidsvoorzieningen ontoereikend vormgegeven, bijvoorbeeld omdat kosten en baten op verschillende plaatsen vielen. Het Kabinet heeft een Nationaal Commissaris Digitale Overheid aangesteld, die onder meer als opdracht heeft een passend governance- en financieringsarrangement voor te stellen.

20

Wat is de planning c.q. verwachting als het gaat om de overige 10% van de authenticaties in Nederland en ICT-beveiligingsassessment, een en ander in relatie tot DigiD?

Antwoord:

De verwachting is dat medio 2014 ook voor de resterende 10% van de authenticaties assessmentrapporten zijn ontvangen van de betreffende overheidsorganisaties.

21

Hoe ver is de Belastingdienst in het realiseren van de ambitie van het kabinet om in 2017 alle communicatie met burgers en bedrijven elektronisch te laten verlopen?

Antwoord:

Voor de vraag hoe ver de Belastingdienst is in de ambitie van het kabinet om in 2017 de communicatie met burgers en bedrijven elektronisch te laten verlopen verwijs ik u naar de brief die Staatssecretaris van Financiën u op 19 mei (Kamerstuk 31 066, nr. 201) heeft gestuurd over de brede agenda Belastingdienst. In de bijlage van deze brief wordt in spoor B2 de bijdrage van de Belastingdienst aan deze ambitie beschreven.

22

Wat is de stand van zaken als het gaat om het ontwikkelen van een «berichtenbox» voor communicatie tussen overheid en burgers? In hoeverre is het de bedoeling dat ook gemeenten hierop worden aangesloten? Zal het gemeenten worden verplicht om daaraan deel te nemen?

Antwoord:

De berichtenbox voor communicatie van de overheid naar burgers is ontwikkeld en maakt deel uit van MijnOverheid.nl. Een aantal overheidsorganisaties, zoals de Rijksdienst voor het Wegverkeer (RDW), de Belastingdienst en sommige gemeenten maken gebruik van de berichtenbox. In de komende periode wordt ingezet op het aansluiten van meer overheidsorganisaties. Voorts bevinden onder andere de gemeenten Amsterdam, Rotterdam, Utrecht, Meppel, Nijmegen, Arnhem en Eindhoven zich in het aansluittraject op de berichtenbox. Op dit moment is niet aan de orde om gemeenten de verplichting op te leggen om aan te sluiten op de berichtenbox voor burgers. Wel wil ik voorschrijven dat wanneer een gemeente via een berichtenbox gaat communiceren, dit via de generieke berichtenbox voor burgers zal moeten.

23

Op welke termijn zal de «virtuele datakluis», waarbij burgers en bedrijven de regie (terug)krijgen over het hergebruik van gegevens die de overheid over hen heeft vastgelegd, gerealiseerd zijn? Wat is de rol van de overheid in dezen? Wat wordt er aan de private sector overgelaten?

Antwoord:

Ik volg met de minister van Economische Zaken (EZ) vanuit onze regierol op de e-overheid actief het ontstaan van datakluisen en andere vernieuwende initiatieven op dit gebied. Naar verwachting zal eind dit jaar duidelijk zijn of en op welke wijze de overheid gaat participeren, welke rollen zij vervult en wat de rollen van de private sector zullen zijn. Dergelijke initiatieven kunnen mogelijk bijdragen aan de verdere realisatie van de ambitie om burgers nog maar één keer gegevens aan de overheid te laten leveren en het realiseren van meer regie van burgers en bedrijven over hun gegevens. Een afsprakenstelsel waarin zowel publieke als private partijen participeren, samen met daarvoor benodigde infrastructuur, kan een instrument zijn dat helpt bij het versterken van genoemde informatiepositie en het digitaal veilig en betrouwbaar delen van gegevens.

24

Behoort de adreswijziging van kinderen door gescheiden ouders onderdeel van een risicoprofiel? Hoe wordt door gemeenten, bij een adreswijziging gemeld door gescheiden ouders, getoetst wat de feitelijke

situatie is, en hoe wordt voorkomen dat de woonplaats van kinderen punt van strijd wordt?

Antwoord:

Nee, de primaire verantwoordelijkheid van een gemeente bij de correcte bijhouding van de gegevens in de BRP is het registreren van de feitelijke (woon-)situatie. Als het gaat om twijfel op welk adres een kind woont, geeft de wet BRP aan dat de gemeente daarbij moet bepalen waar de persoon naar redelijke verwachting van de gemeente gedurende een half jaar de meeste malen zal overnachten. In die zin kan de woonplaats van kinderen geen punt van strijd zijn voor de registratie in de BRP en is het geen specifiek risicoprofiel. De gemeente is verplicht om de BRP bij te houden, ook als er geen aangifte is gedaan door een van de ouders. Als de aangifte ontbreekt, moet de gemeente dit ambtshalve bijhouden aan de hand van de feitelijke woonsituatie. De gemeente kan daartoe een huisbezoek afleggen om de feitelijke woonsituatie te bepalen. Landelijk verspreidt BZK risicoprofielen bij gemeenten waar aandacht wordt besteed aan de correcte bijhouding van de gegevens in de BRP.

25

Hoeveel investeringen in vernieuwingen in DigiD en DigiMachtigingen worden nog verwacht voordat eID operationeel is? Hoe verhouden de bedragen van 1,8 miljoen euro en van 2,7 miljoen euro zich tot elkaar, waarvan op blz. 31 en op blz. 134 melding wordt gemaakt?

Antwoord:

Uit de inventarisatie voor doorontwikkelingen op DigiD en Machtigen, die in overleg met de afnemers is opgesteld, is de verwachting gekomen dat jaarlijks een budget van omstreeks 5 miljoen benodigd zal zijn om de gewenste nieuwe functionaliteiten te realiseren.

De genoemde € 1,8 miljoen beslaat uitsluitend de doorontwikkeling van DigiD en Machtigen. Het bedrag van € 2,7 miljoen beslaat de kosten voor de beveiligingsassessments en de afzonderlijke opdracht voor de ontwikkeling en uitvoering van enkele veiligheidsmaatregelen.

26

Als gevolg waarvan zijn er kosten gemaakt door het baten-lastenagentschap BPR voor het in beheer nemen van het register niet-ingezetenen, die bij de begroting nog niet geraamd waren?

Antwoord:

De Registratie Niet-Ingezetenen (RNI) is als eerste applicatie geïnstalleerd op de volledig vernieuwde digitale infrastructuur van het agentschap BPR eind 2013. Deze grootscheepse vernieuwing van de infrastructuur in het kader van meer ICT-veiligheid en betere kwaliteit, heeft extra kosten met zich meegebracht die niet waren voorzien bij de start van het RNI-project omdat destijds de vernieuwing van de infrastructuur nog niet in beeld was. Verder is in de loop van 2013 ten behoeve van een zo snel mogelijke inwerkingtreding van de BRP-wetgeving en daarmee invoering van de RNI, gekozen voor prioritering van de wensen en ondersteuning van de RNI-loketgemeenten en digitale aansluiting van de Belastingdienst op de RNI. De voor een efficiënt RNI-beheer wenselijke en benodigde beheer-functionaliteiten konden daardoor in 2013 niet worden gerealiseerd. Om te borgen dat bij de start op 6 januari 2014 de RNI voldoende zou kunnen worden beheerd, was het noodzakelijk in 2013 voorlopige (handmatige) beheermaatregelen te treffen die tot hogere beheerkosten hebben geleid dan wanneer de digitale beheerfunctionaliteiten al beschikbaar waren geweest.

27

Wat zegt volgens u het overschrijden van het begrotingsdoelstellingen over het beheer van het project?

Antwoord:

De overschrijding van de begrotingsdoelstelling hangt, zoals hierboven aangegeven, samen met onvoorzienbare technische factoren en de politieke wens om per januari 2014 de wetgeving BRP in werking te kunnen stellen en vanaf datzelfde moment niet-ingezetenen in een operationele Registratie -Niet Ingezetenen (RNI) te kunnen inschrijven. Dat doet niet af aan het beheer van het project. Het medio 2013 genomen besluit om de RNI gefaseerd in te voeren, maakt dat de verdere uitrol en doorontwikkeling overzichtelijk verloopt en het project voldoende beheerd kan worden.

28

Waarom is op www.wiekrijgtmijngegevens.nl enkel te zien aan welke instanties persoonsgegevens in het algemeen versterkt kunnen worden, maar niet – zoals in enkele andere Unielanden – welke concrete verstrekking wanneer aan wie heeft plaatsgevonden?

Antwoord:

Ook in Nederland hebben burgers inzage in de concreet verstrekte BRP gegevens en ook aan wie ze zijn verstrekt. Burgers kunnen daarvoor een aanvraag doen bij hun gemeente en krijgen dan inzage in de landelijke verstrekkingen zoals bijvoorbeeld aan de Belastingdienst en daarnaast inzage in de verstrekkingen aan organisaties binnen de gemeente, zoals aan de sociale dienst. In 2013 zijn er bij gemeenten 360 verzoeken voor inzage in de verstrekte BRP gegevens gedaan. Via de site wiekrijgtmijngegevens.nl kunnen burgers in Nederland nu voor het eerst, door het invullen van een profiel, digitaal zien welke overheidsorganisaties welke BRP gegevens verstrekt krijgen en ook waaróm zij deze verstrekt krijgen. Sinds de lancering begin 2014, hebben ongeveer 3700 burgers de site bezocht.

29

Hoe groot is het risico op een *false positive* bij het doen van risicogerichte huisbezoeken en hoe weegt dat tegen de inbreuk op de persoonlijke levenssfeer die daaruit ontstaat?

Antwoord:

De methodiek voor het doen van risicogerichte huisbezoeken die nu voor het tweede jaar wordt toegepast, gaat door het slim gebruik maken van zogenaamde risicosignalen juist uit van *true positive* resultaten, om de huisbezoeken zo effectief mogelijk te laten zijn. Dit voorkomt dat burgers onnodig lastig worden gevallen met huisbezoeken. De methodiek gaat dit jaar nog verder doordat op twee momenten later in het jaar ook gekeken zal worden of de huisbezoeken tot wijzigingen van de gegevens in de BRP hebben geleid. Overigens zijn de huisbezoeken ook bedoeld om weer een meting van de adreskwaliteit te doen, en worden om die reden ook willekeurig gekozen adressen bezocht. Ook als dit niet leidt tot wijziging van de BRP, is dit geen *false positive* omdat het controleren van de juistheid van het adresgegeven een wettelijke plicht is van de gemeenten. De persoonlijke levenssfeer wordt beschermd doordat de rechten en plichten van gemeenten én burgers zijn vastgelegd in de wet BRP. De gemeente moet controleren op juistheid van de gegevens, de burger moet daar aan meewerken in de zin dat hij verplicht is nadere inlichtingen te komen verstrekken bij de gemeente indien de gemeente daarom verzoekt, maar de burger is niet verplicht de ambtenaar van de gemeenten die de juistheid van de BRP controleert in zijn huis binnen te laten op het moment dat die voor de deur staat.

30

In hoeverre wordt er gekeken naar de effectiviteit en doelmatigheid van subsidies op het terrein van BZK en Wonen en Rijksdienst?

Antwoord:

In 2013 is de Kaderwet Overige BZK-subsidies en het Kaderbesluit BZK-subsidies van kracht geworden. Op basis van de wet en het besluit zijn alle bestaande regelingen aangepast en zijn nieuwe subsidieregelingen opgesteld.

Alle subsidieregelingen dienen ten minste eenmaal per 5 jaar te worden geëvalueerd. De evaluatie heeft voornamelijk betrekking op de doeltreffendheid en de effecten van de subsidie in de praktijk.

31

In hoeveel procent van de gevallen worden facturen door de overheid tijdig betaald?

Antwoord:

In 2013 is gemiddeld door bijna alle departementen voldaan aan de rijksbrede norm van ten minste 90% tijdig betaalde facturen binnen 30 dagen. In de Jaarrapportage Bedrijfsvoering Rijk 2013 is op pagina 30 gerapporteerd over het betaalgedrag per departement. Deze rapportage is u op 21 mei 2014 aangeboden (zie bijlage bij Kamerstuk 31 490, nr. 145). Daarnaast hebben alle departementen in hun eigen jaarverslag in de bedrijfsvoeringsparagraaf een toelichting opgenomen.

32

Waar is de norm van 90% tijdig betaalde facturen op gebaseerd?

Antwoord:

De Rijksoverheid heeft reeds in 2010 afgesproken de minimale norm van 90% van de facturen binnen 30 dagen te betalen, te hanteren en deze op te nemen in de Algemene Rijksinkoopvoorwaarden. De wetswijziging van het Burgerlijk Wetboek, boek 6, is bij Koninklijk Besluit in werking getreden op 16 maart 2013.

33

Welke maatregelen worden genomen om aan de norm van 10% externe inhuur te voldoen?

Antwoord:

Conform het principe van «comply-or-explain» zal ik in het departementale jaarverslag over 2014 verantwoording afleggen over het definitieve percentage met toelichting.

Op langere termijn verwacht ik dat reductie van de externe inhuur bij agentschappen mogelijk is vanwege het tijdelijke karakter van bepaalde taken en door verambtelijking van bepaalde functies. Ik teken daarbij aan, dat verambtelijking van specifieke kennis, bijvoorbeeld op het gebied van ICT, moeilijk is vanwege de schaarste binnen de arbeidsmarkt voor ICT-professionals. Door de relatieve (d.w.z. forse) omvang van ICT-werkzaamheden in de rijksbrede shared service organisaties, zal de 10% norm niet overal worden gehaald, wel in de zogenaamde beleidskern. Verder wordt met de Hervormingsagenda/SGO5-ontwikkeling toegewerkt naar harmonisatie en standaardisatie in de bedrijfsvoering op rijksniveau. Daarbij zullen werkzaamheden beter planbaar worden en zou externe inhuur verminderd kunnen worden.

Voor meer informatie verwijs ik u naar mijn brief van 24 april 2014 (Kamerstuk 33 750 VII, nr. 55).

34

Wanneer wordt het verwacht dat de externe inhuur weer op maximaal 10% zal uitkomen?

Antwoord:

Zie vraag 33.

35

Hoe wordt de privacy bij projecten onder € 50.000 geborgd, een en ander in relatie tot de bouw van systemen en het aanleggen van databestanden?
Antwoord: Elk departement heeft een functionaris gegevensbescherming (FG) aangesteld. Deze is aangemeld bij het College Bescherming Persoonsgegevens. De bevoegdheden van een FG zijn vastgelegd in de wet bescherming persoonsgegevens (WBP)(art 64.1–64.3). Een FG ziet toe op de verwerking van persoonsgegevens ongeacht de hoogte van de investering.

De baseline informatiebeveiliging Rijk (BIR) schrijft voor dat voor elk project een risicoanalyse wordt uitgevoerd; hierin wordt gevraagd naar privacy.

Vanaf 1 september 2013 wordt de privacy geborgd doordat het PIA-toetsmodel standaard zal worden toegepast bij «de ontwikkeling van nieuwe wetgeving en beleid waarmee de bouw van nieuw ICT-systemen of de aanleg van grote databestanden wordt voorzien. De resultaten van een uitgevoerde PIA zullen telkens – nog in de fase van beleidsontwikkeling – ter beschikking worden gesteld aan de betrokken functionaris(sen) voor de gegevensbescherming en, waar nodig, aan de betrokken Chief Information Officer(s). Waar het gaat om wetgeving zal verslag worden gedaan van de PIA-uitkomsten in de memorie van toelichting.».
Er is geen verplichting om PIA's ook voor projecten van voor 1 september 2013 uit te voeren.

36

Hoe voorkomt het kabinet dat voor de nieuwe Wet normering topinkomens (130%-->100%) pas na inwerking treden van de wet, een ministeriële regeling en beleidsregels gepubliceerd worden?

Antwoord:

Het streven is de verlaging van de norm als zodanig zo vorm te geven dat in principe geen nieuwe ministeriële regelgeving nodig is. Alle noodzakelijke verbetering in de uitvoering moet immers al in het kader van de huidige WNT norm worden gerealiseerd.

37

Hebben ondertussen voor alle lopende grote ICT- projecten van voor 1 september 2013 Privacy Impact Assessments plaatsgevonden?

Antwoord:

Het gebruik van het PIA toetsmodel is per 1 september 2013 verplicht gesteld. Het toetsmodel is niet met terugwerkende kracht ingezet voor lopende grote ICT-projecten.

38

Bij hoeveel zelfstandige bestuursorganen zijn de afgelopen jaren de kosten voor interne magazines/tijdschriften naar beneden gebracht?

Antwoord: Dat is niet bekend omdat de uitvoering van de bedrijfsvoering – binnen de budgettaire en wettelijke kaders – tot de verantwoordelijkheid van de ZBO's behoort.

39

Kunt u aangeven met inzet van welke maatregelen betreffende de verschijnwijze, de personele bezetting en de frequentie van verschijning de betreffende kostenverlaging is bereikt?

Antwoord: Zie het antwoord op vraag 38.

40

Hoe is de prijs van het paspoort en de identiteitskaart opgebouwd? Hoe hoog zijn de productiekosten van het paspoort en de identiteitskaart?

Antwoord:

De prijs van het paspoort en de identiteitskaart bestaat uit een rijksdeel en een (gemaximeerd) deel voor de uitgevende instantie. Het rijksdeel dient ter dekking van alle kosten die het Rijk maakt in het kader van de uitgifte van paspoorten en identiteitskaarten; dit zijn de productie- en personalisatiekosten van deze documenten en de kosten die het Agentschap BPR maakt. Het deel voor de uitgevende instantie dekt de kosten die deze instantie maakt voor het aanvraag- en uitgifteproces van paspoorten en identiteitskaarten. Inzicht in de hoogte van de kosten die de producent van de paspoorten en identiteitskaarten maakt, kan alleen vertrouwelijk worden gegeven; dit betreft namelijk bedrijfsvertrouwelijke informatie.

41

Kan de minister aangeven of en zo ja de verplichting tot openbaarmaking van externe niet-topfunctionarissen voor 2014 wel haalbaar is (toezegging AO Wet normering topinkomens 6–3)?

Antwoord: Zie het antwoord op vraag 12.

42

In hoeverre is het voornemen om programmabudget in te zetten voor uitgaven aan het apparaat voorgelegd aan de minister voor Wonen en Rijksdienst? Wat was de reactie van deze minister als dit aan hem werd voorgelegd? Wat waren de consequenties voor de dienstverlening?

Antwoord: Binnen het kabinet geldt de afspraak dat voorgenomen intensiveringen op apparaat worden voorgelegd aan de minister voor Wonen en Rijksdienst. Uiteindelijk besluit het kabinet of dekking uit programmabudget in het voorkomende geval bij uitzondering wordt toegestaan. Waar intensiveringen op apparaat hebben plaatsgevonden in 2013 is hiertoe juist besloten om de dienstverlening aan burgers en bedrijven op peil te houden of te verbeteren en t.b.v. intensivering van fraudebestrijding.

43

Hoeveel van het bijgestelde besparingspotentieel van het Uitvoeringsprogramma Compacte Rijksdienst is nog niet onderbouwd door middel van een *business case*?

Antwoord: Alle projecten van het Uitvoeringsprogramma Compacte Rijksdienst hebben een financiële onderbouwing. Het totale besparingspotentieel bedraagt € 601–651 miljoen. 8 van de 13 lopende projecten hebben een business case. Voor de overige projecten is het besparingspotentieel op andere wijze onderbouwd, omdat de business case systemiek voor de projecten niet passend was.

44

Hoe worden de tegenvallers (dalende besparingspotentieel en nog niet gerealiseerde besparingen) van het Uitvoeringsprogramma Compacte Rijksdienst gedekt?

Antwoord: Bij aanvang van het kabinet is aan alle departementen een bezuinigingstaakstelling opgelegd. Deze taakstellingen hebben departementen reeds ingeboekt in hun meerjarencijfers. De besparingen die als gevolg van het Uitvoeringsprogramma Compacte Rijksdienst worden bereikt kunnen zij gebruiken om deze taakstelling te verlichten. Het besparingspotentieel van het Uitvoeringsprogramma Compacte Rijksdienst is geen extra taakstelling. Mee- of tegenvallers in het besparingspotentieel hebben dus geen gevolgen voor de departementale begrotingen.

45

Hoeveel woningen in de sociale sector zijn er gebouwd in 2013?

Antwoord:

Het exacte aantal in de sociale sector gebouwde woningen in 2013 is op dit moment nog niet te geven. Het CBS maakt bij de registratie geen

onderscheid meer naar opdrachtgever. Daarom dienen de cijfers omtrent de gebouwde sociale woningen te worden verkregen uit de ingediende jaarverslagen van corporaties. De jaarverslagen over 2013 moeten voor 1 juli 2014 zijn ingediend bij het Centraal Fonds voor de Volkshuisvesting (CFV). Na verwerking van de jaarverslagen ontvangt het ministerie medio september een totaalbestand van het CFV, waarna in het laatste kwartaal van 2014 het realisatiecijfer via het sectorbeeld bekend wordt gemaakt.

46

Wat is de inkomstenderving geweest ten gevolge van de BTW-verlaging in de bouw van 6 naar 2% in 2013?

Antwoord:

Voor de tijdelijke verlaging van het btw-tarief op renovatie en onderhoudswerkzaamheden bij bestaande woningen in de periode van 1 maart 2013 tot 1 januari 2015 is een derving voorzien door het ministerie van Financiën van € 215 miljoen in 2013 en € 258 miljoen in 2014. Het betreft overigens een verlaging van het btw-tarief van 21 naar 6% (en dus niet van 6 naar 2% zoals abusievelijk staat vermeld op pagina 95 van het jaarverslag 2013).

47

Hoeveel leegstaande kantoorpanden zijn getransformeerd en worden nu weer gebruikt door inzet van het Expertteam Kantoortransformatie?

Antwoord:

Dit is lastig exact aan te geven. Het Expertteam is betrokken in de voorbereidende fase en laat door kennisverspreiding (door onder andere bijeenkomsten, factsheets en informatiekranen) zien wat de mogelijkheden van transformatie in woonruimte zijn. Het is vervolgens aan de kantooreigenaar ook daadwerkelijk tot transformatie over te gaan. Het Expertteam heeft inmiddels tientallen gemeenten geadviseerd over de ontwikkeling van beleid en projecten met betrekking tot het transformeren van leegstaande kantoren en overig vastgoed in woonruimte. Een aantal aansprekende voorbeelden staan in het jaarverslag 2012/2013 en de verschenen informatiekranen (www.rvo.nl/transformatie).

48

Hoeveel vierkante meter kantoren stond er leeg in 2012 en hoeveel in 2013?

Antwoord:

In 2012 stond er circa 0,2 mln m² BVO (bruto vloeroppervlak) kantoorhuisvesting leeg en in 2013 circa 0,3 mln m² BVO.

49

Hoe ziet de subsidieregeling van € 400 mln. voor verhuurders van sociale woningen ter bevordering van energiebesparing eruit? En hoeveel is ervan uitgekeerd?

Antwoord:

De door het Rijk in het Energieakkoord aangekondigde subsidieregeling voor investeringen in energiebesparing in de sociale huursector krijgt de naam Stimuleringsregeling Energieprestatie huursector (STEP). De regeling wordt binnenkort gepubliceerd in de Staatscourant en zal naar verwachting deze zomer in werking treden. Momenteel vindt nog een toets plaats in het kader van de handhaafbaarheid en uitvoerbaarheid van de regeling. Omdat de regeling nog niet in werking is getreden, is er nog geen subsidie verleend.

Verhuurders van woningen in de gereguleerde huursector (huur tot € 699,48) kunnen subsidie aanvragen voor het nemen van energetische maatregelen aan hun woningen. Na aftrek van de uitvoeringskosten van de regeling is € 395 miljoen beschikbaar voor subsidies. De investeringen

dienen plaats te vinden in de periode 2014–2017, het subsidiebudget is in de jaren 2018 en 2019 beschikbaar.

Minimumeis is drie labelstappen en minimaal label B voor corporatiewoningen en label C voor huurwoningen van andere verhuurders. Het subsidiebedrag is afhankelijk van het aantal labelstappen per woning dat wordt gemaakt.

Daarbij geldt dat de verhuurder maximaal € 7,5 miljoen kan ontvangen. Voor renovatie dient er een actueel (niet ouder dan een half jaar) label van de woning te zijn opgenomen in de landelijke labeldatabase. Na de renovatie zal de nieuwe energieprestatie van de woning worden geregistreerd in de labeldatabase. Het bereikte verschil is bepalend voor de hoogte van de subsidie per woning.

De regeling is opgesteld in goed overleg met de partners van het Convenant energiebesparing huursector: Aedes, Vastgoed Belang en de Woonbond. Ook IVBN is aangesloten.

50

Wat is het effect van de verhoging van de btw op isolatiemateriaal op energiebesparing in de gebouwde omgeving?

Antwoord:

Het effect van het terugbrengen van het btw-tarief op isolatiemateriaal naar het oorspronkelijke niveau per 1 januari 2014 is niet onderzocht.

51

Wanneer wordt het revolverend fonds ook van kracht voor verhuurders?

Antwoord:

Naar verwachting zal een revolverend fonds voor verhuurders, gericht op projecten met een hoge energiebesparingsambitie, in het najaar van 2014 van start gaan.

52

Wat zijn de resultaten tot nu toe van het revolverend fonds voor huiseigenaren?

Antwoord:

Na de start op 21 januari 2014 zijn 273 aanvragen ontvangen voor een lening uit het Nationaal Energiebespaarfonds voor eigenaren-bewoners. Tot 1 april 2014 zijn de eerste 70 leningen verstrekt voor een totaalbedrag van € 765.665. Het fonds zet zich in om bereik en bekendheid te vergroten. Ik zal de Tweede kamer ieder jaar een rapportage sturen over de resultaten van het Nationaal Energiebespaarfonds, voor het eerst komend najaar.

53

Hoeveel bouwprojecten voor sociale woningbouw zijn uit- of afgesteld in 2013?

Antwoord:

Definitieve cijfers over de realisatie van sociale woningbouw in 2013 komen medio september 2014 beschikbaar. Deze cijfers geven inzicht in de omvang van het aantal gerealiseerde sociale huurwoningen, maar niet in het aantal uit- of afgestelde bouwprojecten. De gegevens die het ministerie ter beschikking staan zijn niet op het niveau van individuele bouwprojecten.

54

Hoeveel nieuwbouwprojecten zijn uit- dan wel afgesteld in 2013?

Zie antwoord vraag 53.

55

Welke effecten heeft de Wet normering topinkomens tot nu toe gehad op de inkomens van bestuurders bij woningcorporaties?

Antwoord:

De WNT is op 1 januari 2013 in werking getreden. Voor 1 juli 2014 dienen woningcorporaties de gegevens over de bezoldiging van topfunctionarissen elektronisch door te geven aan de minister voor Wonen en Rijksdienst. De ILT is gevraagd om onder verantwoordelijkheid van Minister voor Wonen en Rijksdienst het toezicht op de uitvoering van de WNT door de corporaties uit te voeren. In het najaar zal meer duidelijk worden welke impact er in het jaar 2013 is geweest. Over de corporaties zal in de algemene jaarrapportage aan de Kamer worden gerapporteerd (zie antwoord op vraag 9).

56

Van hoeveel huishoudens kan teveel ontvangen huurtoeslag niet worden teruggevorderd en wat is daarvan de reden?

Antwoord:

Te veel ontvangen huurtoeslag wordt teruggevorderd. Een huishouden kan meerdere vorderingen hebben. Het merendeel van de terugvorderingen huurtoeslag wordt binnen 24 maanden terugbetaald. In de 13de Halfjaarrapportage van de Belastingdienst is het aandeel buiten invordering gestelde huurtoeslag weergegeven tot en met het toeslagjaar 2012 (Kamerstuk 31 066, nr. 198). In de volgende rapportage zal het aandeel over 2013 weergegeven worden.

Er zijn verschillende redenen voor het buiten invordering stellen van terugvorderingen. Allereerst betreft dit burgers met wie een betalingsregeling op maat is getroffen, waarbij is vastgesteld dat het de burgers aan voldoende financiële middelen ontbreekt om het teruggevorderde bedrag in zijn geheel terug te betalen en is vastgesteld dat geen sprake is van verwijtbaarheid. Op grond van de regelgeving wordt er dan van afgezien om verdere invorderingsmaatregelen te treffen voor een deel van de terugvordering. Daarnaast zijn er de gevallen van faillissement, schuldsanering of overlijden. Ten slotte zijn er gevallen waar de Belastingdienst de burger niet kan vinden (adres onbekend of vertrokken naar het buitenland) en geen verdere verhaalsmogelijkheden kunnen worden gevonden.

57

Waarom zijn er geen eigenwoningregelingen uitgekeerd in 2013, terwijl er ongeveer 8 ton voor was begroot?

Antwoord:

In 2013 is € 4,3 miljoen uitgekeerd aan bijdragen voor de eigenwoning regelingen. Deze uitgaven zijn verantwoord op artikel 1.1 onder het kopje Bevordering eigenwoningbezit. Het bedrag van € 802.000 dat in de begroting als subsidie geboekt stond, betrof een deel van de uitvoeringskosten van de BEW en de eigenwoning regelingen. Deze regelingen worden uitgevoerd door de Rijksdienst voor ondernemend Nederland (RVO, voorheen Agentschap NL). Bij tweede suppletoire begroting 2013 is het bedrag overgeboekt naar artikel 2 van de begroting van Wonen en Rijksdienst waar alle uitvoeringskosten worden verantwoord van regelingen die door de RVO worden uitgevoerd.

58

Hoeveel geld is uitgegeven aan de pilot tijdelijke huur in Amsterdam in 2013? En hoeveel is ervoor begroot in de komende jaren?

Antwoord:

In Amsterdam loopt sinds eind vorig jaar een experiment met flexibel verhuren in het middensegment, de Pilot flexibel huren. Bij dit experiment worden huurcontracten aan woningzoekenden met een middeninkomen aangeboden, waarbij de huurprijs na verloop van tijd wordt aangepast aan de inkomensontwikkeling van het huishouden.

Daarnaast wordt er in Amsterdam geëxperimenteerd met tijdelijke huurcontracten voor jongeren in speciaal voor jongeren geschikte woningen.

Beide experimenten brengen geen directe kosten met zich mee voor het Rijk. Wel heeft het Rijk vanuit de begroting Wonen en Rijksdienst een bijdrage gegeven aan Platform 31 voor de begeleiding en evaluatie van het experiment met flexibel huren. Deze bijdrage bedraagt € 17.000,-.

59

Waardoor komt het dat in 2013 wederom fouten zijn gemaakt in de inschatting van de huurtoeslag en op welke manier zorgt u ervoor dat deze fouten in 2014 verholpen zijn?

Antwoord:

De overschrijding op de huurtoeslag is grotendeels veroorzaakt door tegenvallende ontvangsten (ca. € 73 mln.) als gevolg van lagere aantallen terugvorderingen. In de tweede helft van 2013 werd duidelijk dat er minder terugvorderingen werden ingesteld dan geraamd als gevolg van vertragingen bij de definitieve bijdragevaststellingen voor de toeslagjaren 2011 en 2012. Door het lagere aantal terugvorderingen dat werd ingesteld ontstond een tegenvaller bij de ontvangsten. Naar verwachting worden deze terugvorderingen alsnog in 2014 ingesteld. Er is dus sprake van «uitgestelde» ontvangsten.

Een geringer deel van de overschrijding is veroorzaakt door hogere uitgaven (ca. € 24 mln.). De definitieve verklaring van de overschrijdingen kan worden gegeven na afronding van het proces van definitief toekennen over het jaar 2013.

60

Kunt u toelichten waardoor het lagere aantal terugvorderingen huurtoeslag wordt veroorzaakt?

Antwoord:

Het lagere aantal terugvorderingen huurtoeslag in 2013 is veroorzaakt door een vertraging bij de definitieve bijdragevaststellingen voor de toeslagjaren 2011 en 2012. Naar verwachting zal de achterstand in de 2014 worden ingelopen en zullen de terugvorderingen alsnog worden ingesteld. Hiermee is in de raming ten behoeve van de Begroting 2015 rekening gehouden.

61

Kunt u toelichten welke bron ten grondslag ligt aan de berekening van de huurquota en in hoeverre deze netto huurquota zich verhouden tot de berekeningen van de netto huurquota in Woon2012?

Antwoord:

De huurquoten zoals opgenomen in de begroting en het jaarverslag zijn berekend voor een aantal geconstrueerde casussen. De huurquote is daarbij berekend als het aandeel van de netto huur in het belastbaar inkomen (bruto huur minus bijdrage huurtoeslag). Hierbij is voor de bruto huur uitgegaan van de gemiddelde huur zoals blijkt uit de administratieve bestanden van de huurtoeslag, voor het belastbaar inkomen is de inkomensontwikkeling van het ministerie van SZW gevolgd. Verder zijn de geldende parameters voor de huurtoeslag gehanteerd.

De hier gepresenteerde huurquoten zijn niet vergelijkbaar met de netto huurquoten in Woon2012. De huurquoten in Woon2012 zijn gebaseerd op de gegevens van de in het Woon2012 opgenomen steekproef aan huishoudens en betreffen dus geen casus, maar gemiddelden van een populatie. Daarnaast worden de huurquoten in Woon2012 berekend als het aandeel van de (netto) huur in het besteedbaar inkomen, in tegenstelling tot het belastbaar inkomen zoals gehanteerd voor de cijfers in het jaarverslag.

62

Hoe oordeelt u over de betaalbaarheid van wonen in het licht van de stijgende huurquota voor alle huishoudens?

Antwoord:

Voor een deel is de stijgende huurquote zoals getoond in de begroting en het jaarverslag een voorzien effect van de verhoging van de opslag op de eigen bijdrage met in totaal € 8,80 per maand.

Daarnaast speelt de stijging die wordt veroorzaakt door een daling van het belastbaar inkomen, waardoor het aandeel van de huur hierin toeneemt. Deze daling van het belastbaar inkomen wordt veroorzaakt door een technische wijziging met een veel beperkter effect op het netto inkomen (namelijk het niet meer bijtellen van de inkomensafhankelijke zorgverzekeringsbijdrage in het belastbaar inkomen).

In de opgenomen cijfers zie ik geen indicatie dat de betaalbaarheid van het wonen in het geding is.

63

Vanaf wanneer zijn de huurquota volgens u dermate hoog geworden dat de betaalbaarheid van wonen zoveel onder druk komt te staan dat het huurbeleid moet worden aangepast?

Antwoord:

Er is geen eenduidig antwoord te geven op de vraag of en wanneer huurquoten zouden leiden tot een onaanvaardbare druk op de betaalbaarheid. Dit hangt bijvoorbeeld sterk af van de omvang van de andere noodzakelijke bestedingen van huishoudens. Dit moet dan ook worden gezien in het totaal van het inkomens- en koopkrachtbeeld, zoals opgenomen in de begroting en het jaarverslag van het ministerie van SZW.

64

Hoe is de enorme toename aan geschillen bij de huurcommissie te verklaren?

Antwoord:

De verhoging van de instroom van huurgeschillen in 2013 ten opzichte van 2012 is grotendeels toe te schrijven aan de inkomensafhankelijke huurverhoging die in 2013 is ingevoerd. Daarover heeft de Huurcommissie 4.896 geschillen voorgelegd gekregen. Overigens waren er 9.000 extra huurverhogingsgeschillen over de inkomensafhankelijke huurverhoging in het eerste jaar geraamd. Maar ook de instroom voor de andere huurprijsgeschillen nam toe van 4.582 in 2012 tot 5.498 in 2013, alsmede die voor andere huurverhogingsgeschillen (niet inkomensafhankelijke huurverhoging) van 654 in 2012 tot 1.964 in 2013.

Deze toename heeft waarschijnlijk te maken met het basispercentage voor de maximale huurverhoging. Dit percentage is voor 2013 vast op vier procent, terwijl het in voorgaande jaren gelijk was aan de inflatie

65

Waarom duurt het in ongeveer de helft van de gevallen meer dan 4 maanden om een geschil te beslechten bij de huurcommissie? Wanneer zal de huurcommissie wel aan het streefpercentage van 90% kunnen voldoen?

Antwoord:

De doorlooptijden bij de afhandeling van verzoeken om geschilbeslechting zijn in 2013 ten opzichte van 2012 aanzienlijk bekort. Het aantal zaken dat binnen vijf maanden is afgehandeld, is flink gestegen: bij huurprijsgeschillen van 66% naar 76%, bij servicekostengeschillen van 57% naar 68%. De norm van 90% binnen 4 maanden is ruimschoots

gehaald bij de huurverhogingszaken, die bijna de helft van het totaal aantal afgehandelde zaken vertegenwoordigden. Het nog niet halen van deze norm bij huurprijsgeschillen en servicekostenzaken heeft te maken met verschillende factoren: In piekperiode's kan het gebeuren dat, vanwege de beschikbare capaciteit bij de Dienst van de Huurcommissie, zaken in de tijd worden doorgeschoven. Ook kan de geografische spreiding van zaken leiden tot vertraging. Tot slot komt het voor dat een van de betrokken partijen een onderzoek in de woning of een hoorzitting afzegt. De Huurcommissie streeft ernaar om in 2015 ook voor deze twee soorten geschillen de norm van 90% in vier maanden te realiseren.

66

Hoeveel hebben de extra huurgeschillen bij de huurcommissie over inkomensafhankelijke huren gekost?

Antwoord:

De extra kosten die de Huurcommissie in 2013 heeft gemaakt ten behoeve van de behandeling van geschillen over de inkomensafhankelijke huurverhoging, bedroegen € 0,508 mln.

67

Welke resultaten op het gebied van energiebesparing in de gebouwde omgeving zijn precies geboekt door de programma's Energiesprong en Blok voor Blok?

Antwoord:

Programma Energiesprong

Energiesprong heeft mede door de uitgevoerde experimenten inzicht geboden in de condities waarbinnen zeer energiezuinige renovaties en nieuwbouw in woningbouw en utiliteitsbouw kunnen worden gerealiseerd. De Stroomversnelling, gestart als onderdeel van Energiesprong, is daarvan een voorbeeld en behelst de afspraak tussen bouwers en corporaties over de renovatie van 111.000 woningen. Het Rijk neemt hierin zijn verantwoordelijkheid door in overleg met betrokken markt- en overheidspartijen de wettelijke belemmeringen in de (huur-)wetgeving weg te nemen. Voorts is een aantal projecten in de markt gesubsidieerd met zeer hoge energiebesparingsdoelen. Deze worden nu uitgevoerd. Het programma wordt formeel eind 2014 beëindigd. Een evaluatie zal begin 2015 naar de Tweede Kamer gestuurd worden.

Programma Blok voor Blok

Blok voor Blok betreft een kennis- en leertraject dat is opgezet met als doel leerervaringen op te doen ten aanzien van grootschalige energiebesparing in de bestaande woningbouw. De uitgevoerde pilotprojecten hebben een belangrijke impuls gegeven aan grootschalige energiebesparing in de gebouwde omgeving en belangrijke inzichten opgeleverd. De meeste samenwerkingsverbanden worden na afloop van het programma voortgezet. Deze hebben al geresulteerd in nieuwe marktinitiatieven. Ook worden de voorlopige resultaten en ervaringen ingezet bij de opbouw van de ondersteuningsstructuur van de VNG voor de lokale aanpak van energiebesparing, zoals afgesproken in het Energieakkoord voor duurzame groei.

Blok voor Blok is nog in uitvoering en wordt begin 2015 afgerond. Een (tussentijds) evaluatierapport van Blok voor Blok wordt – zoals toegezegd – voor de zomer van 2014 aan de Tweede Kamer aangeboden.

68

Wanneer krijgt de Kamer een uitwerking van de subsidieregeling van € 400 mln. ten behoeve van investeringen in de sociale woningbouwsector, inclusief de eisen waaraan woningcorporaties moeten voldoen

voordat ze subsidie ontvangen, de indicatoren waaraan de prestaties getoetst worden en de monitoring van de voortgang?

Antwoord:

Zie antwoord vraag 49

69

Hoeveel geld is er uitgegeven aan de tijdelijke regeling Blok voor Blok en de tijdelijke stimuleringsregeling energiebesparing?

Antwoord:

Voor de acht pilotprojecten binnen eerstgenoemde regeling is in totaal 4 miljoen euro subsidie beschikbaar gesteld; op basis van de geleverde prestaties worden de subsidiebedragen definitief vastgesteld in de periode tot en met 2015.

In het kader van de tijdelijke stimuleringsregeling energiebesparende voorzieningen aan woningen uit 2010 hebben in 2013 alleen enkele kleine betalingen plaatsgevonden op basis van bezwaar en beroep.

70

Waarom is de uitwerking van het Nationaal Energiebespaarfonds vertraagd?

Antwoord:

Het Nationaal Energiebespaarfonds is op 21 januari 2014 van start gegaan. De eerder beoogde start op 1 december 2013 bleek niet haalbaar, omdat nog enkele formele stappen nodig waren en een aantal praktische en juridische zaken voor de uitvoering moest worden uitgewerkt. In mijn brief van 29 november 2013 heb uw Kamer hierover geïnformeerd (Kamerstuk 30 196, nr. 227).

71

Hoeveel sociale huurwoningen zijn er gerenoveerd in 2013?

Antwoord:

Er van uitgaand dat wordt bedoeld op de passage in het Jaarverslag 2013 (pagina 109) over renovatie van sociale huurwoningen tot «nul op de meter»: in 2013 is in het kader van Energiesprong een overeenkomst tot stand gekomen tussen een aantal woningcorporaties en bouwers over renovatie van 111.000 naoorlogse seriematige sociale huurwoningen tot «nul op de meter» in de periode tot en met 2020. Als startpunt daarvoor zijn in 2013 vier prototypes opgeleverd.

72

Welke programma's en subsidies zullen allemaal onderdeel worden van de beleidsdoorlichting op het gebied van energiebesparing in de gebouwde omgeving en wanneer zal deze beleidsdoorlichting naar de Kamer komen?

Antwoord:

Alle programma's en subsidies vanaf het Plan van Aanpak Energiebesparing in de Gebouwde Omgeving van begin 2011 tot aan het Energieakkoord voor duurzame groei zullen onderdeel uitmaken van de beleidsdoorlichting. De resultaten van de beleidsdoorlichting zullen eind 2014 naar de Tweede Kamer worden gezonden.

73

Hoeveel partijen zijn ondersteund bij het Programma Bevolkingsdaling en wat waren de concrete resultaten?

Antwoord:

Binnen het programma Bevolkingsdaling worden de meeste van de 23 krimp- en anticipeergebieden ondersteund. Generiek is het beleid er op gericht om belemmeringen in wet- en regelgeving voor de aanpak van de gevolgen van bevolkingsdaling en andere demografische veranderingen zo veel mogelijk weg te nemen, evenals knelpunten in bekostigingssys-

temen zoals het Gemeentefonds (waar een tijdelijke krimpmaatstaf in is opgenomen). Specifieke steun bestaat uit het inzetten van transitieatlassen ter begeleiding van afwegingsprocessen en het opstellen van beleidsopties, het faciliteren van dialoogtafels en het opstellen van startdocumenten voor discussies met gemeenten, maatschappelijke organisaties, bewoners en bedrijven.

Mede door deze specifieke steun is het bewustzijn van de noodzaak van een regionale aanpak in de krimp- en anticipeergebieden versterkt en gaan steeds meer gebieden op weg naar gezamenlijke regionale uitvoeringsprogramma's gebaseerd op duidelijke keuzes binnen de regio (in de Interbestuurlijke Voortgangsrapportage Bevolkingsdaling 2012 (Kamerstuk 31 757, nr. 46) is een toelichting opgenomen op de verschillende regionale plannen en de verschillende fases die hiervoor doorlopen worden).

In zeven grensregio's zijn daarnaast Kansentatlassen Grensoverschrijdende Samenwerking uitgebracht, waarbij onder andere in kaart is gebracht wat de potentiële effecten zijn voor de arbeidsmarkt als de kansen op werk in Duitse en Belgische grensregio's benut zouden kunnen worden als er geen grenzen zouden zijn. In Zeeuws-Vlaanderen en Limburg zijn met cofinanciering van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zogenaamde ontgrenzers van start gegaan die bevorderen dat deze kansen zo veel mogelijk worden benut (waarvoor gebruik wordt gemaakt van gegevens over vacatures van de UWV en van counterparts in Duitsland en België).

Verder wijs ik erop dat in de Wet maatregelen woningmarkt 2014 II tot en met 2017 voor onder andere krimpregio's een heffingsvermindering is opgenomen om de mogelijkheden van in het bijzonder corporaties voor het aanpakken van leegstand te verruimen. Inmiddels zijn enkele duizenden sloopwoningen aangemeld.

74

Hoeveel studentenkamers zijn er gerealiseerd in 2013?

Antwoord:

In 2013 hebben de sociale verhuurders (verenigd in Kences, de brancheorganisatie voor studentenhuysvesters) in totaal 3727 nieuwe eenheden (studentenkamers) opgeleverd. Het gaat hier om 1866 onzelfstandige eenheden en 1825 zelfstandige eenheden¹.

De bouw van deze 3727 eenheden maakt onderdeel uit van de afspraken die gemaakt zijn in het Landelijk Actieplan Studentenhuysvesting.

Sociale huysvesters hebben circa een kwart van het landelijke aanbod van studentenhuysvesting in hun portefeuille. Naast de 3727 eenheden die in 2013 door sociale verhuurders zijn opgeleverd, realiseren ook commerciële en particuliere partijen studentenhuysvesting. Het is onbekend om welk aantal gerealiseerde eenheden het hier in 2013 gaat.

75

Hoeveel sociale huurwoningen zijn verkocht in 2013 en hoeveel procent is dat van het totale aantal sociale huurwoningen?

Antwoord:

De gegevens over verslagjaar 2013 kunnen door de corporaties tot 1 juli 2014 worden ingediend. De op dit moment beschikbare gegevens hebben betrekking op 2012. In 2012 zijn er 14.700 woningen verkocht door corporaties. Onderlinge verkopen tussen toegelaten instellingen zijn daarbij niet meegeteld. Dit is ongeveer 0,6% van het totale aantal corporatiewoningen.

¹ Zoals opgegeven door Kences (2014).

76

Welke acties zijn ondernomen in 2013 om het tekort aan studentenkamers op te lossen?

Antwoord:

De Tweede Kamer is in de brieven van 5 juni 2013² en 11 december 2013³ geïnformeerd over de acties die in 2013 ondernomen zijn om het tekort aan studentenkamers terug te dringen. Eén van de belangrijkste acties was het uitzonderen van onzelfstandige studenteneenheden van de verhuurderheffing⁴. Door het wijzigen van de Leegstandswet per 1 juli 2013 is de maximale termijn voor tijdelijke verhuur verlengd van vijf tot tien jaar. Deze verlenging maakt het tijdelijk gebruik als woonruimte van bestaande panden beter haalbaar. Tevens is een wijziging van de Crisis- en herstelwet ingediend die de tijdelijke ontheffingsmogelijkheid van bestemmingsplannen van vijf naar tien jaar mogelijk moet maken.

77

Wat is de huidige status en planning van de I-Strategie

Antwoord: De looptijd van de I-strategie eindigt in 2015. Alle onderdelen zijn in uitvoering genomen. De uitvoering van de I-strategie wordt uitvoerig toegelicht in de Jaarrapportage Bedrijfsvoering 2013 die bij brief d.d. 21 mei aan uw Tweede Kamer (Kamerstuk 31 490, nr. 145) is aangeboden.

78

Wat is de huidige status en planning van het project DWR-Archief

Antwoord: DWR-Archief maakt onderdeel uit van het werkterrein van Documentdiensten. Om hieraan een goede invulling te geven is in september door de minister van OCW in een brief aan de Kamer een reeks maatregelen aangekondigd onder de naam «Digitale Taken Rijksarchieven». Op het werkterrein van Documentdiensten wordt ingezet op generieke voorzieningen. DWR-Archief is hier een voorbeeld van. In het proces om te komen tot deze generieke voorziening wordt DWR-archief in eerste instantie als gemeenschappelijke oplossing aangeboden. In 2014 worden de aansluitvoorwaarden voor DWR-Archief vastgesteld binnen het pilotproject met de departementen BZK, EZ, FIN, SZW en OCW.

79

In hoeverre wordt bij platform rijksoverheid online, gesloten rijkscloud, rijksapplicationstore en dergelijke generieke voorzieningen voorgesortteerd op eventueel gebruik door ZBO's en lagere overheden? Wordt gebruik door ZBO's en lagere overheden voorzien? Op welke termijn?

Antwoord:

Mede in opvolging van mijn brief over de Vernieuwing van de Rijksdienst (Kamerstuk 31 490, nr. 199 d.d. 22-5-2013) wordt bij de ontwikkeling van de generieke voorzieningen in het algemeen en bijvoorbeeld bij de consolidatie van datacenters in het bijzonder rekening gehouden met toekomstige aansluiting van andere overheden. Het ontwerpen van generieke voorzieningen worden ICT standaarden aangehouden en is de Nederlandse Overheid Referentie Architectuur (NORA) leidend. Daarmee wordt bereikt dat latere aansluiting mogelijk kan zijn. De instelling van de nationaal commissaris moet hier ook een bijdrage aan gaan leveren.

Periodiek vindt over dit onderwerp al afstemming met ZBO's plaats. Daarbij wordt ook gebruik gemaakt van de ervaringen van die ZBO's en lagere overheden. Bij aanbestedingen zoals bijvoorbeeld die van het datacenter ODC Noord is al sprake van deelname van gemeente, provincie

² Kamerstuk 33 104, nr. 4

³ Kamerstuk 33 104, nr. 6

⁴ Kamerstuk 27 926, nr. 193 en Kamerstuk 32 847, nr. 42

en een ZBO. Voorzien is in latere deelname door andere gemeenten, provincies en ZBO's.

Deelname van andere overheden is afhankelijk van aanbestedingsrechtelijke beperkingen/mogelijkheden alsmede van andere regelgeving die deelname van andere overheden aan generieke voorzieningen mogelijk maakt. Wanneer vervanging van ICT aan de orde is ontstaat het meest optimale moment om vanuit lagere overheden deel te nemen aan generieke voorzieningen, mits aanbestedingsrechtelijk mogelijk.

80

In hoeverre worden bij grote ICT-projecten van de Rijksoverheid ICT-Haalbaarheidstoetsen uitgevoerd? Hoe vaak is zo'n ICT-Haalbaarheidstoets ten onrechte niet uitgevoerd, terwijl dat gelet op de omvang van het bedrag dat met het ICT-project was gemoeid, wel moest?

Antwoord: Het instrument ICT-haalbaarheidstoets is in totaal 18 keer toegepast, waaronder toetsen voor de twee dashboard projecten Pardex en Digi inkoop. Daarnaast wordt de haalbaarheid van technische oplossingen door anderen partijen getoetst zoals bijvoorbeeld het project GCOS door PWC. De uitvoering van een ICT-haalbaarheidstoets is per 1 juli 2013 verplicht gesteld (pas toe of leg uit) bij projecten met een ICT-component vanaf 20 miljoen euro. Na deze datum zijn geen projecten van deze omvang gestart.

81

Wat verklaart de stijging van de apparaatsuitgaven van € 12,4 mrd. in 2012 naar € 12,6 mrd. in 2013 ondanks de daling van het aantal fte van 5,2%?

Antwoord:

Zoals toegelicht in de begeleidende brief bij de Jaarrapportage Bedrijfsvoering 2013 is de stijging van de apparaatsuitgaven, ofwel de uitgaven voor personeel en materieel, ontstaan omdat lopende het jaar tot mutaties is besloten. Het gaat met name om:

- Het politieke besluit om extra middelen te reserveren voor de Belastingdienst voor ICT en fraudebestrijding (€ 194 miljoen). Deze middelen zijn grotendeels ingezet voor extra capaciteit voor toezicht en invordering, waarmee in 2013 circa € 250 miljoen aan extra ontvangsten is gerealiseerd.
- Frictiekosten bij de uitvoering van het Masterplan DJI (€ 195 miljoen). De uitvoering van het Masterplan DJI heeft tot gevolg dat een aanzienlijk aantal justitiële inrichtingen wordt gesloten. Dit brengt frictiekosten ten aanzien van het vastgoed met zich mee. Deze kosten worden volledig gedragen door VenJ en op de begroting ingepast door middel van middelen uit verdere jaren.
- Eenmalige uitgaven die verband houden met de versnelde afstoting van het Anthonie van Leeuwenhoekterrein, waardoor versneld een lening moest worden afgelost (€ 106 miljoen).

Zonder deze mutaties zouden de apparaatuitgaven zijn gedaald. De extra uitgaven zijn elders op de rijksbegroting budgettair gedekt.

82

Kunt u toelichten welke uitgaven zijn gedaan t.b.v. de verbouwing van de koninklijke paleizen, waaronder ook Noordeinde 66, en met welke reden deze uitgaven zijn gedaan?

Antwoord:

In 2013 hebben geen specifieke verbouwingen van de paleizen plaatsgevonden dan alleen regulier onderhoud, met uitzondering van Noordeinde 66. Dit voormalig woonhuis van ZKH Willem-Alexander wordt momenteel

geschikt gemaakt voor prinses Beatrix als werk- en woonruimte. Het gaat met name om de vervanging van de technische en werktuigbouwkundige installaties en om aanpassingen in het interieur. Hiervoor is ten laste van de begroting van W&R in 2013 ca. € 0,9 mln. uitgegeven. De verbouwing zal medio 2014 worden afgerond.

83

Hoeveel van de beoogde besparingen van € 142 mln. op de kantoorhuisvesting van het Rijk zijn nog niet onderbouwd?

Antwoord:

Deze besparingen zijn allemaal onderbouwd. De onderbouwing is opgenomen in het masterplan kantoorhuisvesting Den Haag, dat in 2011 is vastgesteld in de ministerraad, en een structurele besparing oplevert van € 62 mln. in 2020, en de twaalf provinciale masterplannen kantoorhuisvesting, die € 80 mln. structureel besparen en eind 2013 door mij zijn vastgesteld.

84

Welke maatregelen worden genomen als de beoogde besparingen van € 142 mln. op de kantoorhuisvesting lager uitvallen of later worden gerealiseerd? Hoe worden deze lasten gedekt?

Antwoord:

De uitvoering van de masterplannen, waarmee een structurele besparing van in totaal € 142 mln. is beoogd, is voor de provincies op 1 januari 2014 gestart. Het masterplan Den Haag was al in uitvoering. Gelet op recente start van de uitvoering heb ik voor WenR tot op heden geen aanleiding gezien om de geraamde besparingen na afstoot bij te stellen. De besparingen voortkomend uit de masterplannen zijn al verwerkt in de begrotingen van de departementen. Tegenvallers bij de uitvoering daarvan zullen dan ook binnen die begrotingen moeten worden opgelost. Tegenvallers bij de afstoot, zoals aanvullende boekwaardeverliezen of langere leegstand tot het moment van verkoop, komen ten laste van het resultaat van het Rijksvastgoedbedrijf.

85

Hoe worden de besparingen van € 60 mln. door de vorming van het Rijksvastgoedbedrijf onderbouwd? Op welke termijn worden deze besparingen verwacht en hoe worden de kosten gedekt bij een mogelijk tegenvaller?

Antwoord:

Bij de vorming van het Rijksvastgoedbedrijf is een besparingsambitie van € 25 mln in 2019 geïndiceerd. Bezien wordt of deze besparingen gevonden kunnen worden op personeel en materieel (zoals een daling in het aantal fte's, de eigen huisvesting en de ICT infrastructuur). Daarnaast moeten de kosten van de vorming van het Rijksvastgoedbedrijf nog verder worden gekwantificeerd en uitgewerkt. De voorziene incidentele kosten worden gedekt uit de besparingen.

In het bedrag van € 60 mln. dat in de vraag is opgenomen zijn, naast bovengenoemde, ook besparingen opgenomen die voortvloeien uit de verlenging van de afschrijvingstermijnen en een voorziene meeropbrengst als gevolg van een beter beheer van het Rijksvastgoed. Deze besparingen/meeropbrengsten staan los van de vorming van het Rijksvastgoedbedrijf.

86

Kunt u toelichten wat de waarschijnlijkheid is dat er moet worden afgeboekt i.v.m. de malaise op de vastgoedmarkt?

Antwoord:

De malaise op de vastgoedmarkt betreft vooral het kantorendeel van de markt. Het RVB waardeert vastgoed conform de regelgeving binnen het Rijk op basis van historische kostprijzen zolang het vastgoed in gebruik blijft. Indien vastgoed wordt afgestoten (en/of ten behoeve van de afstoot in herontwikkeling is) wordt het vastgoed gewaardeerd op marktwaarde indien deze waarde lager is dan de boekwaarde op basis van historische kostprijzen. Als gevolg van de besluitvorming over de masterplannen in oktober 2013 is de waardering van de voorraad kantoren, voor zover noodzakelijk, conform het hiervoor gestelde gewaardeerd. Alleen indien er alsnog andere panden overtollig worden, bijvoorbeeld als gevolg van actualisatie van de masterplannen, zijn nieuwe afwaarderingen waarschijnlijk.

87

Kunt u toelichten welke toekomstige tegenvallers uit de verkoop van Rijks onroerend goed er te verwachten zijn? Heeft de minister voor Wonen en Rijksdienst wel voldoende doorzettingsmacht t.o.v. sectorale afwegingen van ministeries om de doelstellingen van de taakstelling van € 145 mln. op de rijkshuisvesting te halen?

Antwoord:

In de ramingen van de toekomstige verkoopopbrengsten, zoals die op de begroting van W&R worden verantwoord (dit zijn de objecten waarvan het ministerie van BZK materieel beheerder is), is zo goed mogelijk rekening gehouden met de actuele marktomstandigheden. Dit sluit echter uiteraard niet uit dat de uiteindelijke realisaties lager zijn of later in de tijd komen dan verwacht. Voor vastgoed dat in bezit is van de Rijksgebouwendienst respectievelijk het Rijksvastgoed- en ontwikkelingsbedrijf en de Dienst Vastgoed Defensie en aldaar is geactiveerd, geldt dat eventuele waardeverminderingen in geval van afstoot worden verwerkt in de resultatenrekening en zo nodig het eigen vermogen. De afwaardering kan zowel aan de orde zijn als de verwachte opbrengst lager is dan de boekwaarde, als nadat de verkoop van het betreffende object heeft plaatsgevonden. Ja. De fase van afwegingen van ministeries is met vaststelling van alle masterplannen immers een gepasseerd station. Zie het antwoord bij vraag 84.

88

Hoeveel mensen en hoeveel huishoudens kregen huurtoeslag in 2013?

Antwoord:

Uit de administratieve bestanden over de maand mei 2014 van de Belastingdienst komt naar voren dat er op dit moment 1.334.534 huishoudens zijn die over 2013 huurtoeslag hebben ontvangen. Deze huishoudens bestaan uit 2.257.969 mensen.

Het gaat hierbij om voorlopige toekenningen op basis van een geschat inkomen over 2013, die nog definitief moeten worden vastgesteld. Na controle van het schattingsinkomen door de Belastingdienst zullen ongeveer 100.000 tot 150.000 huishoudens alsnog het recht op huurtoeslag verliezen. Deze schatting is gebaseerd op gegevens van voorgaande jaren, maar is uiteraard afhankelijk van de kwaliteit van de geschatte inkomens over 2013.

89

Wat is er gedaan voor de € 1 mln. voor het eID-stelsel (omzet overige departementen)?

Antwoord:

De € 1 mln. voor het eID stelsel is ondermeer besteed aan de opdracht aan het agentschap Logius, voor ondersteunende werkzaamheden bij de ontwikkeling van het stelsel; zoals de ontwikkeling van de stelselafspraken versie 1.0 en de organisatie van consultatiebijeenkomsten met stake-

holders en deelname in deelprojecten. Daarnaast is dit budget aangewend om een eerste Privacy Impact Analyse van het eID Stelsel, een kostenanalyse van een publiek middel en een batenanalyse van het eID Stelsel te laten uitvoeren.

90

Wat zijn de resultaten op het gebied van energiebesparing en vermindering van CO₂ uitstoot bij de Rijksgebouwendienst?

Antwoord:

De kabinetsdoelstellingen voor energiebesparing in rijksgebouwen worden ruimschoots gehaald. Voor de cijfers verwijs ik u naar de Jaarrapportage Bedrijfsvoering Rijk. In die rapportage worden de resultaten op het gebied van energiebesparing en vermindering van CO₂ uitstoot jaarlijks gerapporteerd. Helaas zijn op dit punt in de rapportage over het jaar 2013 fouten opgetreden.

De correcte gegevens zijn:

Het verbruik van elektriciteit is met 9% afgenomen in 2013. Het verbruik van gas is ten opzichte van 2012 met 11% gedaald. Het totaalverbruik (van elektriciteit en gas) is in 2013 met 10% gedaald ten opzichte van 2012. Over de gehele periode 2008 – 2013 is ca. 21% energie bespaard; gemiddeld 4,2% per jaar.

Het energieverbruik per m² voor 2013 geeft een daling weer van 8% ten opzichte van 2012. Het elektriciteitsverbruik (MegaJoules/m²) daalt met 7% en het gasverbruik (MegaJoules/m²) met 9%. Over de gehele periode 2008 – 2013 is per m² ca. 17,5% energie bespaard; gemiddeld 3,5% per jaar.

91

Kunt u toelichten wat de noodzaak is om de post «voorzieningen» in deze mate te vergroten?

Antwoord:

De vergroting van de post «voorzieningen» wordt met name veroorzaakt door een dotatie aan de voorziening asbestverontreiniging in verband met de voorziene kosten van asbestsanering in het pand van de Koninklijke Bibliotheek te Den Haag.